

Magazine

PROEFDIERVRIJ

Nieuw
plastinatie
project

Nederland wereldleider
proefdier vrije innovatie

‘Verbinden
redt proefdieren!’

Interview met Abidemi Junaid

Over Proefdiervrij

Stichting Proefdiervrij werkt, samen met bijna 50.000 donateurs, aan een toekomst zonder proefdieren. Steeds meer mensen raken ervan doordrongen dat proefdieren daadwerkelijk kunnen worden vervangen door de ontwikkeling van proefdiervrij onderzoek.

Het ontwikkelen van proefdiervrij onderzoek vereist een nieuwe en creatieve benadering van oude vragen. Wetenschappers, ondernemers, de overheid en de maatschappij moeten openstaan voor innovatieve onderzoeksmethoden en zich hiervoor inzetten. Het is heel goed mogelijk om in de toekomst proefdieronderzoek overbodig te maken. Proefdiervrij onderzoek is beter voor mens én dier!

Lees het Proefdiervrij Magazine digitaal

Wilt u ons magazine niet meer per post ontvangen, maar lezen op het beeldscherm? Mail naar receptie@proefdiervrij.nl met in de onderwerpregel 'magazine voortaan digitaal'. Geef in deze mail ook uw adresgegevens door voor een extra check. Voortaan ontvangt u dan de laatste informatie in onze nieuwsbrief met een link naar het nieuwste magazine.

Wij vinden het tijd voor proefdiervrij onderzoek!

Colofon

Proefdiervrij Magazine verschijnt vier keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan de donateurs van Proefdiervrij.

Redactieadres

Stichting Proefdiervrij
T.a.v. Redactie
Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag
Tel. 070 - 306 24 68
KvK: 27183084
Rekeningnummer Triodos:
IBAN: NL30TRIO0254649718
BIC: TRIONL2U
redactie@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

Foto cover

Pixabay

Vormgeving en druk

Drukproef

Blinden en slechthzienden

Proefdiervrij Magazine wordt ook uitgegeven op Daisy cd.
Bel voor informatie naar Eddy Soffers, Proefdiervrij,
070 - 306 24 68

DIT MAGAZINE IS GEDRUKT OP FSC PAPIER

Marja met Sems

Voorwoord

De wereld van de biologie en de technologie is fascinerend. Vooral nu wetenschappers en technologen zich steeds meer gezamenlijk richten op het ontwikkelen van humane modellen. Zo ontdekten biologen dat zij dankzij de nieuwste technologische inzichten proefdieren kunnen vervangen door celkweken. En wel celkweken uit menselijke cellen, waar geen dier meer aan te pas komt. Daarmee komen ze tegemoet aan de wens van de maatschappij om dierenwelzijn hoger op de agenda te zetten.

Ook de maatschappelijke wens en de technologische ontwikkelingen versterken elkaar. Een mooi voorbeeld hiervan is een project bij het Leiden Academic Centre for Drug Research (LACDR) waarover u meer leest in het interview in dit magazine. Dit project maakt deel uit van een groter samenwerkingsverband tussen Proefdiervrij en het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). Wij laten de fase achter ons dat wij ons beperken tot de rol van financier. We richten ons steeds meer op het opzetten van langlopende samenwerkingen. Op deze manier dragen we bij aan de ambitie van de Nederlandse regering om in 2025 wereldleider proefdiervrije innovaties te zijn. Op pagina 7 vindt u een verslag van de kick-off meeting waar Proefdiervrij een presentatie heeft gegeven over haar bijdrage aan het wereldleiderschap proefdiervrije innovaties.

Onze projecten, zoals onze samenwerking met het LUMC, blijven natuurlijk een belangrijke rol spelen. Hiermee leveren Proefdiervrij en de onderzoekers het bewijs dat een wetenschap zonder proefdieren mogelijk is. Ik ben heel benieuwd of u van deze samenwerkingen en projecten net zo enthousiast wordt als ikzelf.

Marja Zuidgeest

Directeur Proefdiervrij

Inhoud

- 04 Verbinden redt proefdieren
- 07 Boekbespreking
- 07 Nederland wereldleider proefdiervrije innovatie
- 08 Hoe staat het eigenlijk met...
- 08 Nieuw op de website
- 09 Het vijfenzeventigste schilderij voor Proefdiervrij!
- 09 Brei- en haaktalenten gezocht!
- 10 Het nieuwe studiejaar
- 11 Anderen aan het woord
- 11 Wat opviel in Social Media
- 12 Nederland proefdiervrij!
- 13 Blaren en pijn trotseren voor de proefdieren
- 13 De Alpe d'Huez lopen én proefdieren helpen
- 14 Lezersvraag
- 14 Mooie dingen uit het buitenland
- 15 Historisch materiaal
- 16 Proefdiervrije artikelen

Foto: Pixabay

Op de voorkant

Proefdiervrij onderwijs is een van de hoofdthema's in dit magazine. Omdat de uil vaak symbool staat voor wijsheid, staat deze keer een ransuil op de voorkant.

Tip

Heeft u het blad gelezen? Gooi het niet bij het oud papier, maar leg het ergens neer waar meer mensen komen. Zoals bijvoorbeeld de wachtkamer bij de huis- of dierenarts of de leestafel in de bibliotheek. Zo brengt u het belang van de ontwikkeling van proefdiervrij onderzoek bij meer mensen onder de aandacht.

Volg Proefdiervrij via social media en www.proefdiervrij.nl

Verbinden redt proefdieren!

Proefdiervrij sprak met Abidemi Junaid van het Leiden Academic Centre for Drug Research (LACDR) over de OrganoPlate. Dit onderzoeksmodel is ontwikkeld door Organ-on-a-Chip-Company Mimetas. Om de OrganoPlate te gebruiken voor onderzoek naar haarvaatjes werkt Abidemi aan het optimaliseren van dit model, haarvaatjes-op-een-chip, zodat het breed ingezet kan worden. Proefdiervrij financiert zijn onderzoek dat kan bijdragen aan een sterke vermindering van het aantal proefdieren dat gebruikt wordt voor onderzoek naar de oorzaak en het herstel van bloedvaten.

Kan je in het kort uitleggen wat de OrganoPlate is?

Je zou de OrganoPlate kunnen vergelijken met een laboratorium met zesennegentig kamers, dat niet groter is dan een fikse smartphone. In elk van die zesennegentig kamers kunnen tegelijkertijd potentiële medicijnen op hun werking worden getest. Elke kamer is een intensive care unit in

het klein, waarin een microchip ervoor zorgt dat de omstandigheden waarin het menselijk weefsel in leven wordt gehouden, optimaal zijn. Een hiervoor speciaal ontwikkelde microscoop zorgt ervoor dat alles in elke kamer elk moment automatisch wordt gevolgd en later zelfs kan worden teruggekeken.

Jij richt je op het optimaliseren van de OrganoPlate voor onderzoek naar de haarvaatjes. Wat is het belang van goed functionerende haarvaatjes?

Hartfalen, herseninfarct of nierfalen bij diabetes zijn ziektes die veel voorkomen en in belangrijke mate worden veroorzaakt door schade aan haarvaatjes. Als we

die schade aan de haarvaatjes in een vroeg stadium kunnen herkennen en behandelen, kunnen we veel erger leed voorkomen. Nu nog worden voor dit onderzoek muizen gebruikt. Met mijn onderzoek verwachten we dat de zoektocht naar medicijnen veel sneller en effectiever gaat verlopen.

Hoe kom je op het idee om deze techniek in te zetten in dit onderzoek?

Als twaalfjarige was ik al bezig met het bouwen van mijn eigen robots. Al heel jong leerde ik het menselijk bewegingsapparaat te vertalen in programmeertaal. Je zou zelfs kunnen zeggen dat ik mij de biologie van het menselijk lichaam al als kind via een technische invalshoek eigen maakte. Later volgde ik de studies Biometrie en Biomoleculaire Wetenschappen. Dat is inderdaad een bijzondere combinatie, maar door het verbinden van beide kennisgebieden ontstaat een heel nieuwe wereld aan mogelijkheden!

Het onderzoek naar de mogelijkheden van het model 'haarvaatjes-op-een-chip' doe je niet alleen, toch?

Het onderzoeksteam van het Leiden Academic Centre for Drug Research (LACDR), werkt hiervoor samen met onderzoekers van het LUMC, de Organ-on-a-Chip-Company Mimetas en Pluriomics. Door mijn achtergrond spreek ik de taal van zowel de biologen als de technisch werktuigbouwkundigen. Daardoor lukt het om de kennis te delen en elkaar te inspireren om tot nieuwe onderzoeksmodellen te komen.

Je zou kunnen zeggen dat nieuwe technieken inspireren tot nieuwe technieken?

Precies! Waar verschillende kennisgebieden elkaar ontmoeten,

ontstaan belangrijke nieuwe ideeën. Denk maar eens aan de moleculair bioloog die een idee heeft over hoe bepaalde cellen beter en langer in leven kunnen worden gehouden.

De werking van dit model in grote lijnen

In elk van de zesennegentig vakjes zit een microchip die ervoor zorgt dat menselijk weefsel, dat daarin wordt onderzocht, onder optimale omstandigheden in leven wordt gehouden.

Een speciaal hiervoor ontwikkelde pomp zorgt ervoor dat een bloedsomloop in elk van de zesennegentig chips tot stand komt. Deze pomp zorgt er niet alleen voor dat de snelheid waarmee het bloed stroomt gelijk is als die in het menselijk lichaam, maar hij houdt ook rekening met wisselende snelheid die wordt veroorzaakt door de hartslag.

Een belangrijk onderdeel van de pomp zijn de buisjes die het bloed door de vakjes leiden.

Hier zie je het model 'haarvaatjes-op-een-chip' in gebruik. Op de monitor is zichtbaar hoe de cellen zich gedragen binnen een van de vakjes. Abidemi legt uit welke processen hier gaande zijn. Deze microscoop zorgt ervoor dat het proces in meerdere vakjes tegelijk wordt gevolgd en geregistreerd, zodat het proces ook achteraf kan worden bekeken.

Vervolg

Verbinden redt proefdieren!

Hij levert de instrumentenmaker een spannende uitdaging ervoor te zorgen dat een vruchtbare omgeving wordt gemaakt voor deze cellen. Door deze *technical engineering* krijgt de medische onderzoeker nieuwe kansen om nieuwe medicijnen te ontwikkelen, maar ziet hij ook mogelijkheden de techniek te verbeteren. Zo inspireren deze wetenschappers elkaar tot steeds weer nieuwe vondsten.

Was dit soort onderzoek op deze schaal ook mogelijk met proefdieren?

Ik denk niet dat ik zelf onderzoek op proefdieren zou kunnen doen. De bloedvaten in diermodellen gedragen zich in veel gevallen toch anders dan de menselijke vaten. Met in vitro onderzoeksmodellen zoals haarvaatjes-op-een-chip, kunnen we de werking van heel veel verschillende medicijnen worden getest op hun effectiviteit in menselijke haarvaatjes. Daarnaast kan onderzoek dat

nu nog op proefdieren wordt uitgevoerd vele malen effectiever en sneller als de mogelijkheden van dit model worden benut!

Dit model zou dus grote aantallen proefdieren kunnen vervangen?

Alleen al in Europa worden elk jaar rond de miljoen proefdieren gebruikt in de ontwikkeling van mogelijke nieuwe medicijnen. Voor het testen van de werking van één enkele stof worden vaak al rond de vijfduizend proefdieren gebruikt. En dan moet je weten dat ruim vier van de vijf geteste stoffen uiteindelijk afvallen omdat ze toch niet het gewenste effect blijken te hebben. Reken maar uit hoeveel proefdieren het zou schelen als je die selectie kunt uit voeren in menselijke in vitro modellen!

Hoe kijken vakgenoten aan tegen jouw werk?

De meeste collega's zijn erg gefascineerd over hoe realistisch in vitro modellen zijn.

Jammer is dat veel jongere onderzoekers hierover vaak weinig meekrijgen in hun studie. Oudere onderzoekers willen ook heel graag minder proefdieren gebruiken, maar omdat zij in het lab alleen samenwerken met andere biologen hebben ze niet de mogelijkheid om nieuwe modellen te ontwikkelen. Want voor vernieuwing heb je een netwerk nodig van mensen uit verschillende disciplines. Ik zie het dan ook als een van mijn belangrijkste taken dat ik zorg voor verbinding van mensen uit verschillende werkvelden.

Kan je zeggen dat jouw passie in het verbinden ligt?

Mijn passie ligt in het verbinden van techniek en biologie en dat kan ik niet alleen. Het maken van in vitro systemen is echt mijn ding. Het kost heel veel tijd en energie om mensen samen te brengen, maar als je de goede mensen, kennisgebieden en het juiste materiaal met elkaar kan verbinden ontstaat een heel nieuwe wereld aan mogelijkheden!

Recensie

Dieren met vreemde manieren door Marty Crump

Dit boek levert een schat aan voorbeelden van opmerkelijk diergedrag uit de natuur. Het enthousiasme van biologe Marty Crump voor het opvallende gedrag dat ze beschrijft – van geslachtsverandering bij vissen en vrije liefde bij sponzen tot stankbrouwsels bij vleermuizen – is zeer

aanstekelijk. Veel van de beschreven dieren en gedragingen bestudeerde zij in het echt in de natuur. Deze boeiende verzameling van alle mogelijke interessante dierenweetjes vind je niet in de winkel, maar wordt wel ruim aangeboden op internet.

Nederland wereldleider proefdiervrije innovatie

Op 27 juni organiseerde het Ministerie van Economische Zaken een conferentie onder de titel 'Nederland wereldleider proefdiervrije innovatie'. De zaal zat, naast medewerkers van Proefdiervrij, vol met wetenschappers, beleidsmakers, vertegenwoordigers van gezondheidsfondsen en andere betrokkenen uit de bio-medische wereld.

Koppen bij elkaar steken

De conferentie werd geopend met een enthousiasmerende videoboodschap van staatssecretaris Van Dam. Zowel de directeur van ZonMw (organisatie voor zorgonderzoek en zorg innovatie), als de voorzitter van het Nationaal Comité Advies Dierproevenbeleid (NCAD) en de directeur van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) spraken hier hun ambitie uit om Nederland als pionier proefdiervrije innovatie op de kaart te zetten.

Verspreiding proefdiervrije modellen

Marja Zuidgeest, onze directeur, gaf haar visie over het behalen van de ambitie van de Nederlandse regering. Zij toonde aan dat er een kloof bestaat tussen de ontwikkeling van proefdiervrije modellen en de ruime verspreiding ervan. Proefdiervrij richt zich op het dichten van deze kloof. Daarmee valt nog een wereld te winnen.

Nieuwe slag gewonnen

Het mooie was dat op deze conferentie ook wetenschappers aanwezig waren die minder bekend waren met proefdiervrij onderzoek. In de wandelgangen bleken zij niet direct overtuigd om hun onderzoek totaal om te gooien, maar waren zij wel nieuwsgierig geworden naar proefdiervrije methoden. Hiermee is een belangrijke slag gewonnen. Kortom: de conferentie was een heel positieve bijeenkomst die veel energie gaf om de komende jaren gezamenlijk de ambitie te realiseren naar steeds meer proefdiervrij onderzoek.

Hoe staat het eigenlijk met Nieuw plastinatieproject

Om een goede dierenarts te worden is het belangrijk om te weten hoe een dier in elkaar zit. Hiervoor worden vaak proefdieren ingezet. Maar de Universiteit Utrecht maakt veel liever gebruik van plastinaten. Plastineren is een techniek waardoor dieren door inspuiten van siliconen geconserveerd worden. Op deze manier kunnen levensechte 3D diermodellen jarenlang gebruikt worden in de opleiding diergeneeskunde.

Proefkoe

Als diergeneeskundestudent maak je een keuze voor de studierichting 'kleine huisdieren', 'paarden' of 'landbouwhuisdieren'. Bij die laatste groep gaat het om dieren als geiten, varkens, kippen en koeien. Om te leren hoe een koe er vanbinnen uitziet, volgen de studenten een practicum waarbij een overleden koe in een frame wordt gehangen. Op deze 'proefkoe' kunnen alle onderdelen van het lichaam uitgebreid bestudeerd worden. De universiteit wil, net als wij, af van het gebruik van deze proefkoeien voor het anatomisch

onderwijs. Daarom financiert Proefdiervrij een nieuw project waarin het plastineren van onderdelen van de koe centraal staat.

Bijzonder maagdkanaal

Een van de lichaamsdelen die geplastineerd gaan worden is het maagdkanaal van een koe. Een koe heeft namelijk een heel bijzonder maagdkanaal: ze heeft maar liefst vier magen! Al deze magen hebben een bijzondere functie en zien er anders uit. Ook wordt er een plastinaat gemaakt van de uier van een koe: ook zo'n bijzonder orgaan.

Duurzaam

Door het ontwikkelen van de plastinaten worden er drie proefkoeien per jaar gered zonder dat het afbreuk doet aan de kwaliteit van het onderwijs. Sterker nog, de plastinaten hebben een groot voordeel: ze kunnen niet alleen worden ingezet tijdens de onderwijsweek maar ze zijn als naslagwerk voor altijd beschikbaar voor de studenten. De plastinaten gaan jaren mee, en elk jaar worden er opnieuw proefkoeien mee gered.

Nieuw op de website Oproep 'meekijkers' website

Eind vorig jaar hebben wij onze nieuwe website gelanceerd. Inmiddels staat hij dus iets meer dan een half jaar live. Tijd om er eens kritisch naar te kijken. Dat doen we graag met iemand met een frisse blik.

Wij zijn erg benieuwd naar uw mening: Wat vindt u van onze website? Vindt u de informatie duidelijk en goed vindbaar? Hebt u suggesties voor verbetering? Lijkt het u leuk om hier samen met ons naar te kijken? We zien uw ideeën graag tegemoet via e-mail:

naber@proefdiervrij.nl

Kijk mee op www.proefdiervrij.nl!

Meer dan een half miljoen proefdieren te redden.
Samen bundelen we onze krachten!

Betere wetenschap zonder proefdieren

De wetenschap ontwikkelt zich razendsnel. Steeds meer wetenschappers zijn druk bezig met het ontwikkelen van proefdiervrij onderzoek. Waarom? Omdat proefdiervrij onderzoek betere en betrouwbaardere resultaten oplevert dan dierproeven. Door samen te werken met wetenschappers en proefdiervrij onderzoek te stimuleren willen wij ervoor zorgen dat onderzoek zonder proefdieren de norm wordt.

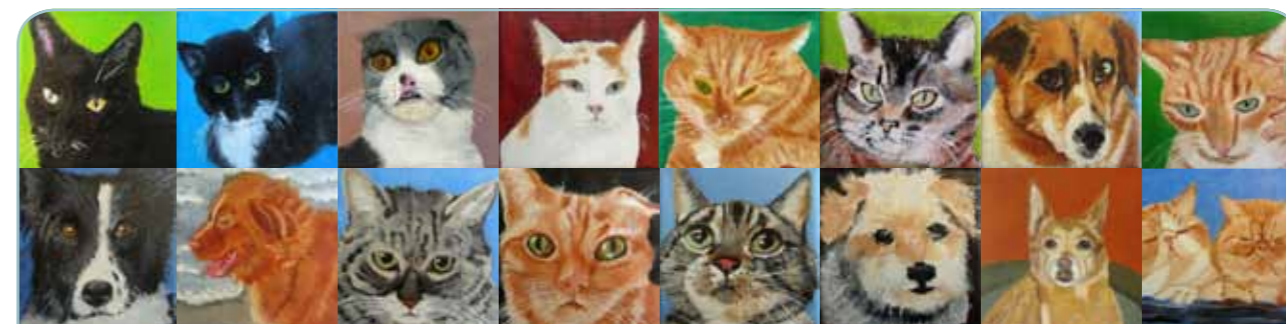
Het vijfenzeventigste schilderij voor Proefdiervrij!

Jeanne schildert prachtige portretten van huisdieren. Het liefste werkt zij met olieverf: 'dat geeft gewoon de allermooiste en diepste kleuren', aldus Jeanne.

Jeanne en onze receptioniste Marianne zijn al hun hele leven met elkaar bevriend. 'Zou jij het leuk vinden om dierenportretten te maken voor Proefdiervrij?', vroeg Marianne aan Jeanne. Jeanne was meteen enthousiast. Sinds het najaar

van 2014 schildert Jeanne het ene dierenportret na het andere. Onlangs maakte ze het vijfenzeventigste schilderij. Een mooie gelegenheid om Jeanne eens in de bloemen te zetten. Jeanne, hartelijk dank namens de proefdieren!

Wilt u ook een schilderij van uw dier, ga dan naar de achterpagina van dit magazine!

Brei- en haaktalenten gezocht!

Houdt u van breien of haken en wilt u graag uw hobby inzetten voor een goed doel? Proefdiervrij wil dit najaar graag gebreide of gehaakte kerstballen te koop aanbieden in haar webshop.

Vindt u het een leuk idee om hieraan mee te werken en hebt u nu al zin en inspiratie? Mail uw contactgegevens en telefoonnummer naar redactie@proefdiervrij.nl, dan nemen we zo snel mogelijk contact met u op!

Hebt u uw brei- of haaktalent nog niet ontdekt? Op Youtube (bit.ly/breikerstbal en bit.ly/haakerstbal) staan enkele handige instructiefilmpjes!

Het nieuwe studiejaar

Je zag ze overal hangen: de spandoeken met 'de scholen zijn weer begonnen!'. Studenten en scholieren zijn begonnen aan het nieuwe studiejaar. Een studiejaar waarin helaas opnieuw proefdieren gebruikt zullen gaan worden voor educatieve doeleinden.

20.000 dierproeven voor onderwijs

Jaarlijks worden er in Nederland ongeveer twintigduizend dierproeven uitgevoerd voor educatieve doeleinden. Het gaat om proeven op dieren als muizen en ratten, maar ook koeien, paarden en varkens. Studenten leren over de anatomie van deze dieren, over de behandeling van deze dieren (denk aan het oppakken van een rat) en oefenen chirurgische vaardigheden.

Vervangende methoden

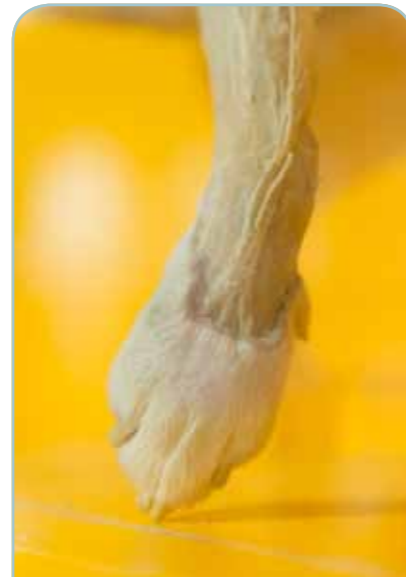
Er zijn al veel alternatieven beschikbaar die deze dierproeven in het onderwijs kunnen vervangen. Denk aan de plastinaten¹ die bij de Universiteit Utrecht ontwikkeld worden, de dieren die ter beschikking worden gesteld via het dierdonorcodicil² en de zogenaamde kunstrat³. Er bestaan ook geavanceerde computerprogramma's waarmee je in het lichaam van dieren kunt kijken.

Recht op proefdiervrij onderzoek

Deze zomer kwam bij Proefdiervrij een vraag binnen van een student die proefdieren moest gebruiken tijdens haar studie. Ze wilde dit absoluut niet en vroeg ons of zij gerechtigd was om dit te weigeren. We vertelden haar dat iedereen recht heeft op proefdiervrij onderwijs. Dit staat in de wet op het hoger onderwijs en betekent dat opleidingen een alternatief moeten bieden als een student aangeeft geen dierproef te willen uitvoeren. Gelukkig hebben we de desbetreffende student kunnen helpen en kan zij gewoon haar studie vervolgen zonder dat zij proefdieren hoeft te gebruiken.

Weekend van de wetenschap

Dit najaar vindt opnieuw het jaarlijkse 'Weekend van de Wetenschap' plaats en Proefdiervrij doet ook mee! Op zondag 8 oktober vind je ons bij de faculteit Diergeneeskunde aan de Universiteit van Utrecht. Bedrijven, instituten, universiteiten, instellingen en musea openen dit weekend hun deuren voor het publiek. Iedereen is welkom om een kijkje achter de schermen te nemen. Kom ook kennismaken met Proefdiervrij! Wij staan te popelen om je alles te vertellen over proefdiervrij onderwijs: leer alles over plastinaten en het dierdonorcodicil of stel ons vragen waarop jij altijd al het antwoord wilde weten.

1. Plastinaten is een techniek waardoor dieren, door inspuiten van siliconen, geconserveerd worden. Op deze manier kunnen lwevensechte 3D diermodellen jarenlang gebruikt worden in de opleiding diergeneeskunde.

2. Het dierdonorcodicil is een initiatief van Stichting Proefdiervrij in samenwerking met de Universiteit Utrecht. Via het dierdonorcodicil kunnen huisdier-eigenaren hun overleden dier doneren aan de wetenschap.

3. De kunstrat is een kunststof model waarop studenten chirurgische vaardigheden kunnen oefenen.

Anderen aan het woord

Proefdiervrij werkt samen met de Universiteit Utrecht aan het terugdringen van dierproeven bij de faculteit Diergeneeskunde. Samen werken wij bijvoorbeeld aan het dierdonorcodicil en de ontwikkeling van plastinaten. Op dit moment worden er nog wel proefdieren ingezet. Om te zorgen dat studenten een kritische houding ontwikkelen tegenover deze dierproeven, verzorgt Susanne Kirchhoff een speciaal vak waarin ook Proefdiervrij een rol speelt. Hieronder vertelt zij daar meer over.

Mijn naam is Susanne Kirchhoff en ik werk als bioloog al weer twaalf jaar bij de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht. Daar ben ik onder andere verantwoordelijk voor het vak "Verantwoord proefdiergebruik" in de masteropleiding. Wij leren de studenten Diergeneeskunde kritisch naar dierproeven te kijken. Binnen dit onderwijs staat er ook een discussie met Stichting Proefdiervrij op het programma.

Kritisch nadenken over dierproeven

Waar wij voor staan is dat we elke student en onderzoeker kritisch willen leren nadenken: Wanneer is een dierproef helaas nog noodzakelijk? Wanneer kun je een vervangende proefdiervrije methode toepassen? Als je al tot de conclusie bent gekomen dat een dierproef onvermijdbaar zou zijn, hoe moet een experiment dan opgezet worden? Welke methoden geven het minste ongerief voor de dieren?

Deze vragen moet je kunnen beantwoorden als je met dierproeven en de resultaten ervan in aanraking komt.

Ethische afweging maken

Binnen de diergeneeskunde zijn er gevallen waarin een dierproef nog onvermijdbaar wordt gevonden. Denk bijvoorbeeld aan het testen van diergeneesmiddelen. Maar dierproeven mogen niet als vanzelfsprekend worden toegestaan. De ethische afweging tussen het nut van een onderzoek aan de ene kant en het ongerief van een dier tijdens een proef aan de andere kant is van essentieel belang.

Met studenten in discussie gaan

Ik vind het heel fijn dat de enthousiaste medewerkers van Proefdiervrij bereid zijn om binnen het proefdierkundig onderwijs met de studenten in discussie te gaan over het vermijden van dierproeven en

de mogelijkheden van vervangende proefdiervrije methoden. Alleen als we continu de (ethische) discussie met elkaar blijven voeren, komen we dicht bij het doel om proefdiergebruik overbodig te maken.

Wat viel er op in Social Media

1. Echte kunstmatige organen

Op onze Facebookpagina deelden we een bericht van de Engelstalige nieuwswebsite *Mashable*. Wetenschappers van de

Universiteit van Rochester hebben kunstmatige organen ontwikkeld, die er niet alleen uitzien, maar ook net zo aanvoelen en bloeden als echte organen. Een echte technische doorbraak! Toekomstige artsen kunnen er tijdens hun training ingewikkelde operaties op oefenen. Deze mooie uitvinding gaat duizenden proefdieren binnen het onderwijs vervangen. Het bericht werd op onze Facebookpagina binnen één dag gewaardeerd met maar liefst 932 likes en talloze positieve reacties!

2. NIEUW Proefdiervrij LinkedIn

Sinds mei van dit jaar heeft Proefdiervrij haar eigen LinkedIn bedrijfspagina. We

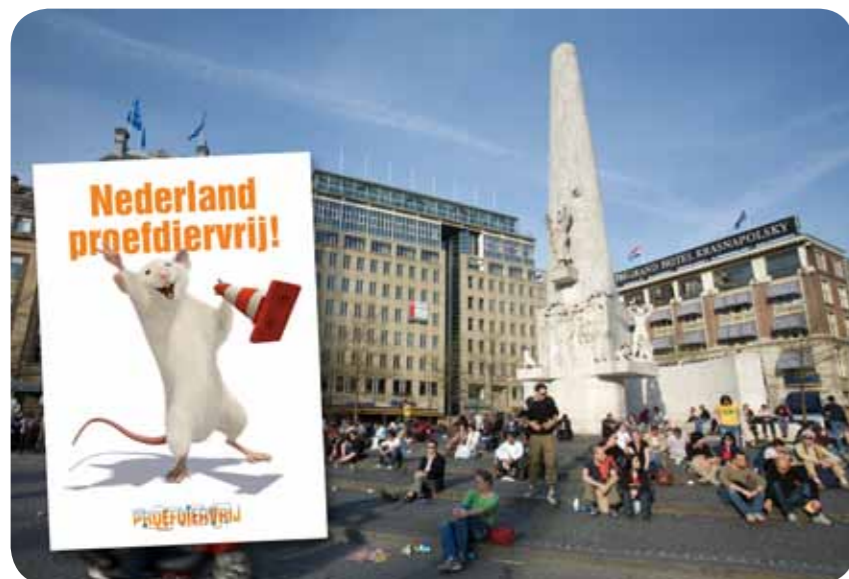
delen er onder andere wetenschappelijk interessante berichten, artikelen en proefschriften over proefdiervrije methodes en proefdiergebruik. Neem snel een kijkje en volg ons nu ook op LinkedIn! bit.ly/LinkedInProefdiervrij

Nederland proefdierenvrij!

Laat op Dierendag zien dat we heel Nederland proefdierenvrij willen laten zijn! Knip de kaart uit en mail ons uw foto of selfie naar redactie@proefdierenvrij.nl met uw straat, straatnaambord, gemeentebord of bekend gebouw op de achtergrond. Op Dierendag presenteert Proefdierenvrij deze foto's op haar website, Facebook, Instagram en Twitter.

Blaren en pijn trotseren voor de proefdieren

De proefdieren waren dit jaar goed vertegenwoordigd tijdens de Nijmeegse Vierdaagse. Er liepen maar liefst drie mensen mee voor Proefdierenvrij, waaronder de Proefdierenvrij collega's Debby en Angelica en onze vrijwilligster Sonja Tepper. Alle drie liepen ze op 21 juli de Vierdaagse uit en haalden in totaal € 2.376,- op, een fantastische prestatie!

Eerste keer meedoen

Voor Debby en Angelica was het de eerste keer dat zij meededen aan de Vierdaagse. Familie en vrienden verklaarden hen voor gek, maar beide dames wilden graag lopen voor de proefdieren. Het lopen was ook echt een feest. 's Ochtends om vijf uur stonden toeschouwers al klaar om hen toe te juichen, wat natuurlijk een extra boost gaf om veertig kilometer per dag te gaan lopen. Ondanks stijve benen en pijnlijke voeten, liepen Debby en Angelica de Vierdaagse helemaal uit. Met zijn tweeën haalden ze € 1.324,- op voor de proefdieren, een mooi bedrag waar ze trots op mogen zijn!

Proefdierenvrij onder de aandacht brengen

Proefdierenvrij vrijwilligster Sonja Tepper liep de Vierdaagse voor de tweede keer. Beide keren liep ze hem voor Proefdierenvrij met het doel om proefdierenvrij onderzoek onder de aandacht te brengen. In totaal

liep Sonja zelfs meer dan tweehonderd kilometer tijdens de Vierdaagse. Het lopen ging haar niet altijd even gemakkelijk af. Menig keer dacht ze dan ook: "waarom doe ik dit mijzelf aan?" Maar haar antwoord was luid en duidelijk: "Ik doe dit voor de proefdieren!" Ondanks de pijnlijke blaren wist ook Sonja de Vierdaagse uit te lopen, en zij haalde maar liefst € 1.052,- op. Wij vinden Sonja een echte kanjer en willen haar bedanken voor haar geweldige inzet voor de proefdieren.

Angelica en Debby bij de finish

Sonja Tepper bij de finish

De Alpe d'Huez lopen én proefdieren helpen, het kan!

Onlangs liep Jannelies twee keer de Alpe d'Huez voor het KWF Kankerbestrijding. Zij wilde per se dat het geld aan proefdierenvrij onderzoek werd besteed. Jannelies vond samen met het KWF een mooie oplossing door het project van Proefdierenvrij 'Tumoren tegen Tumoren' te financieren. Wij zijn Jannelies en het KWF erg dankbaar!

Jannelies: 'Voor mij was het meteen duidelijk en ik heb dit ook aan mijn sponsors verteld; ik ga geen proefdierleed financieren! Gelukkig werkte het KWF ook mee en kwam de klantenservice zelf met het idee om een project van Proefdierenvrij te financieren.'

Marja (directeur Proefdierenvrij): 'Wij zijn erg blij verrast door dit gebaar van het KWF. Het is heel belangrijk dat ook

vanuit de maatschappij de ontwikkeling naar proefdierenvrij onderzoek wordt ondersteund. Wij zijn daarom ontzettend blij met iedere bijdrage. Hoe meer mensen ons steunen, hoe sneller en breder we de switch kunnen maken naar een wetenschap die is gebaseerd op de humane biologie.'

Staat u midden in de maatschappij en wilt u ook een sportieve actie voor Proefdierenvrij starten? Twijfel geen minuut en neem direct contact met ons op via: naber@proefdierenvrij.nl.

Lezersvraag

“Ik moet een spreekbeurt houden met na afloop een debat. Ik start deze met mijn stelling: ‘Alle dierproeven moeten worden verboden’. Wilt u mij helpen met argumenten voor mijn stelling?”

Geweldig dat je de proefdieren onder de aandacht wilt brengen met jouw spreekbeurt! Maar de keuze voor deze stelling lijkt mij niet zo handig. Want daarmee is jouw klas direct verdeeld in voor- en tegenstanders. Dan krijg je geen debat maar een wedstrijd van wie de meest overtuigende spreker is, terwijl je juist iedereen aan het nadenken wil zetten. Als ik jou was zou ik kiezen voor een andere stelling.

Neem bijvoorbeeld de stelling ‘proefdieren vervangen betekent mensenlevens redden’. Als je dan aan de klas vraagt wie de betekenis hiervan kan uitleggen, heb je meer kans dat er een echt gesprek ontstaat. In onze informatiemap (zie: bit.ly/infomap2017) vind je heel veel informatie over proefdieren en dierproeven, maar ook meer stellingen die je zou kunnen gebruiken. Veel succes met je spreekbeurt gewenst!

In memoriam

In december 2015 is onze trouwe donateur mevrouw Aarsen uit Santpoort-Noord overleden. Wij wensen haar nabestaanden heel veel sterkte toe met dit gemis.

Uit haar testament bleek dat zij Proefdiervrij mede-erfgenaar had gemaakt van haar nalatenschap. Met het aanzienlijke bedrag dat wij uit haar nalatenschap mochten ontvangen hebben wij een van onze projecten een financiële boost kunnen geven. Daar zijn wij haar zeer dankbaar voor.

Mooie dingen uit het buitenland

Niet alleen in Nederland wordt gewerkt aan het terugdringen van proefdiergebruik in het onderwijs. Ook in het buitenland worden steeds meer vraagtekens gezet bij het gebruik van dieren en worden er proefdiervrije methoden ontwikkeld.

Met dit model kan intuberen, het inbrengen van een buis bij de hond worden geoefend

Australazië

Het “Royal Australasian College of Surgeons” (het college van chirurgen in de regio ‘Australazië’) heeft afgelopen zomer kenbaar gemaakt het gebruik van levende proefdieren voor trauma-onderwijs vóór 2018 uit te bannen. Dieren zoals varkens, honden en schapen worden regelmatig ingezet om operaties op te oefenen. Voor het oefenen van veel handelingen bestaan al proefdiervrije modellen. Een voorbeeld hiervan is het intuberen, het inbrengen van een buis in de luchtpijp bij hond.

Humane technieken

Chirurgiestudenten wilden om ethische en wetenschappelijke redenen geen gebruik willen maken van proefdieren voor dit doel. Mede dankzij de inzet van dierbelangenorganisaties zoals “Humane Research Australia”, worden de achterhaalde dierproeven voor trauma-onderwijs vóór 2018 vervangen door humane technieken. Denk hierbij aan computersimulaties en innovatieve menselijke modellen. Way to go Australasia!

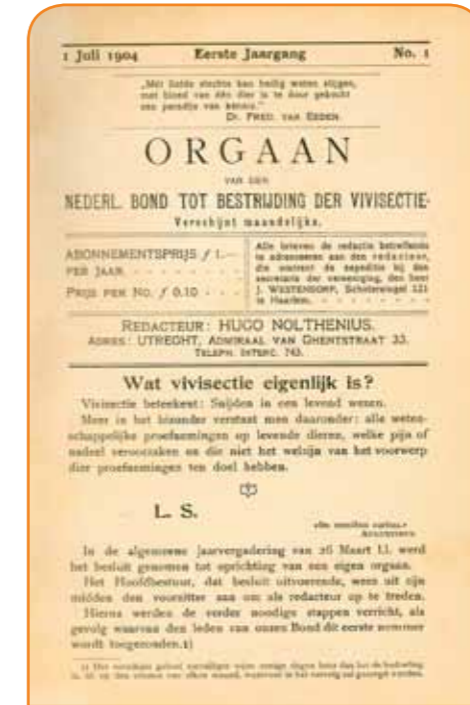
Historisch materiaal

120 jaar Proefdiervrij!

Dit jaar bestaat Proefdiervrij honderdtwintig jaar. Hieronder ziet u hoe onze vormgeving in de loop der tijd is veranderd. De eerste officiële statuten van de Nederlandse Bond tot Bestrijding van de vivisectie (NBBV) dateren van 1 juli 1897. De naam ‘NBBV’ was als afkorting niet gemakkelijk herkenbaar en voluit was het wel een hele mondvol. Sinds 1994 is onze naam dan ook ‘Proefdiervrij’. Onder de nieuwe naam hebben we niet alleen een grotere bekendheid op kunnen bouwen, maar financieren we inmiddels ook belangrijk wetenschappelijk onderzoek waardoor proefdieren vervangen worden!

De eerste jaren van ons bestaan hadden we nog geen eigen orgaan en publiceerden we ons nieuws in de ‘Androcles’.

In 1904 kwam ons eerste blad uit. Dat was toen nog een maandblad.

1935

1955

1995

1999

2011

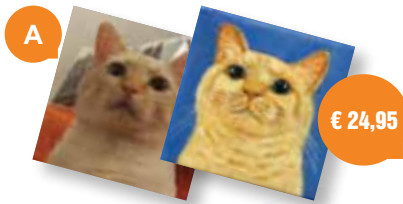

2017

Tip: Heeft u het blad gelezen, leg het bijv. op de leestafel in de bibliotheek of bij de huis- of dierenarts.

Bestel nu proefdierervrije artikelen

Op deze pagina vindt u een selectie van de artikelen van Proefdierervrij.

A

€ 24,95

B

€ 6,95

C

€ 16,50

D

€ 3,95

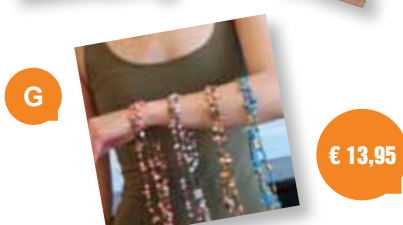
E

€ 15,95

F

€ 24,95

G

€ 13,95

H

€ 7,95

BEDRAG

A. Jouw dierschilderij

Een olieverschilderij (10x10cm) van jouw huisdier aan je muur? Dat kan! Jeanne van Lier-Haring schildert portretten van huisdieren. Stuur een scherpe foto naar vandenende@proefdierervrij.nl, dan maakt zij een mooi olieverschilderij van het dier. **€ 24,95**

B. Babyslofjes

Betty-Lou Luyken haakt de allerschattigste slofjes voor de aller-allerkleinsten! Panda, varken en konijn. **€ 6,95**

C. Verjaardagskalender

In het kader van een afstudeerstage maakte Lyza Mazur deze prachtige verjaardagskalender. Met deze kalender (formaat A5) helpt u mee om het proefdierenleed terug te dringen. **€ 16,50**

D. Sleutelhanger

Hanneke Rosenbrand figuurzaagt deze houten sleutelhangers. Voor dagelijks gebruik, de sleutelbos van de burens of als decoratie in de auto! Keuze uit kat, muis of konijn. **€ 3,95**

E. Armband met inscriptie

Tamara van Vugt maakt schitterende koperen armbanden met inscriptie. Stuur de naam van het dier naar vandenende@proefdierervrij.nl dan krijg je deze binnen enkele weken toegestuurd! **€ 15,95**

F. Poezenbootkatwaaier

Lynda Smids maakt waaiers met afbeeldingen van scènes uit het leven van Ed de Poezenbootkat. Ed is haar favoriete model die zelf bepaalt hoe de dag verloopt en dus ook hoe de waaier van Lynda eruit gaat zien. **€ 24,95**

G. Halskettingen

Nel Bruser maakt voor Proefdierervrij de feestelijkste halskettingen in de kleuren zalmroze, turquoise, taupe, groen en lichtgeel. **€ 13,95**

H. Geurzakjes

Yvonne Verboekend maakt geurzakjes voor een heerlijk geurende linnenkast in de kleuren wit en beige! **€ 7,95**

Ondergetekende machtigt hierbij Proefdierervrij om éénmalig onderstaand bedrag te incasseren

Rekening

Naam

m/v

Straat

Postcode/plaats

Handtekening

Op www.proefdierervrij.nl vindt u meer artikelen van vrijwilligers. Met hun hobby helpen zij Proefdierervrij in de strijd tegen proefdierenleed.

Stuur deze bon naar: Proefdierervrij, Groot Hertoginnelaan 201, 2517 ES Den Haag.